

Titel: VI.

Citation: "VI.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-chptrd1e202056/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Paragraf af Kongeloven tillægger ham til „at undtagelse havde og hvem han lyfter ud af Lovens almindelige Befaling,“ forsaavidt de Lov angaar, som i Fremtiden af ham i Forening med Rigsdagen udgives.

III.
Kongen opgiver paa samme Maade den ham efter Kongelovens § 5 tilkommende Ret til: „Løb og anden Contribution at paalægge,“ saaledes at denne Ret ikke kan udoves uden med Samtykke af Rigsdagen. Denne Ret beholderen have Ret til, med Kongen, at bestemme Anvendelsen af de udtagne Statter, saavel som at kontrollere deres Anvendelse.

IV.
Kongelovens § 8 forandres herhen, at Kongens Værdighed har først indtræder med det fuldstændige Rets.

V.
Kongelovens §§ 9, 10 og 11 forandres saaledes, at Formynderskabet for den unydelige Konge skal henhøre alle adskilligt fra Regentens. Regenten udværes af Kongen i Forening med Rigsdagen. Et Thronfølgeren unydelig, og ingen Regent udværes inden den færdige Konges Død, udværes Regenten af Rigsdagen alene, som til den Ende skal sammentræde inden 14 Dage efter Kongens Død. 3 Medlemmer fores Regeringen af Statsrådet.

VI.
Kongelovens § 17 erklæres ophævet. Kongen ber ved sin Regerings Tiltrædelse aflægge Eed paa at ville holde over Landets Lov og Rettigheder. Denne Eed aflægges han for Rigsdagen. Et denne ikke samlet ved Thronfølgeren, aflægges han Eed skriftlig, og gientager den mundtlig for den første forsamlede Rigsdag. Eed aflægges i den hidtil almindelige Form.

VII.
Ingen kongelig Befaling skal kunne frligge Regentenshæft for det Ansvar og den deraf følgende Straf, som han ved sine lovstridige Handlinger maatte bære paa sig.

VIII.
Kongens Civilrett bestemmes for hans Regerings Tid ved en Lov, som bliver at vedtage af den første Rigsdag, som kommer sammen efter Thronfølgeren.

Forlaget blev paa den i Reglementet fastsatte Maade underrettet.

Seventius: Det er i Sandhed ikke noget behageligt Hverv at skulle staa op og tale for en vilkårlig Pæn, som jeg vel maa forudsætte at finde hos de fleste her i Salen, hvad mit Forslag angaar. Jeg tør imidlertid forudsætte, at man ikke vil tilskrive det nogen Besæmghed fra min Side, at jeg har tilladt mig at stille dette Forslag; jeg har i al den Tid, jeg har deltaget i offentlige politiske Forhandlinger været særdeles uindvielt til at stille noget særskilt Forslag, og det vil være let for enhver, som maatte interessere sig derfor at erfare, at jeg særdeles heldigt har indladt mig derpaa. Der gives imidlertid Tilfælde, hvor man maa overføre hvad der allerede er afholdt fra at komme frem med foresatte Forslag, naar man nemlig, som jeg nu, tror det aldeles overvelemt at være Pligt at udvise sin Mening uden Henyn til, om den maatte vinde Bifald eller ikke. Redig vilde jeg idag sige Neget, som kunde have været Hæder, men jeg beder at bemærke, at naar man taler af fuld Overbeviisning, kan det meget let hændes sig, og vil underinden næsten med Nødvendighed ske, at man bruger Udtryk, der for anderledes Tanker maatte synes skarpe og stærke. Jeg vil nu først tillade mig at omtale, hvorfor jeg har ment, at det vilde være ønskeligt og efter min Anskuelse nødvendigt, at det i Grundloven paa det bestemte udtales, hvilke Artikler og hvilke Paragrafer af den hidtil i Landet gjældende Grundlov beretter alle Stude gjælde. Der er vel Mange, som helst ville, at den hele Kongelov aldeles ignoreres; de tror maaske, at naar man betragter den som det ikke er tilfældet, bliver den paa den nærmeste Maade heder til Jord. En saadan Anskuelse synes at have forelevet Medlemmerne af det foreliggende Grundlovsudkast, idemintne kan jeg ikke paa anden Maade forklare mig, hvorfor der ikke er taget det mindste Hensyn til det Beskænde her i Landet. Saa-

meget mere behyrdelig siger den enkelte Undtagelse sig ud; som findes i Uafsteds § 4, hvor man har været nødt til, da man Intet vidste af jette i Hædet, at betragte Kongeloven som gjældende. Rig kongen nu, at i Hædet for saaledes ligesom i Fortidigaende at anfere Kongeloven som gjældende, havde man gjort langt bedre i det Hæde at behandle den som anden beskaende, og med det Samme bestemt udvise, hvad af dens Indhold beretter alle Stude være gjældende. Det synes ogsaa, at den arde Gentler et senere kommen til denne Anskuelse, da den i dens Tillægsparagraf, som er indført i det først forelagte Stykke af Comitebetænkningen, har anfæret, at en saadan Udtales af, at Kongeloven ikke længere Stude være gyldig har i Landet, kunde have Eerd. Maaske mener man, at hermed er gjort Alt, hvad der i denne Henseende behøves, at gjøres; jeg tror, at man fejler deri. Der er en stor Forskel paa, saaledes at erklære Kongeloven ikke gjældende i det Hæde med Undtagelse af en enkelt Paragraf og udtrykkelig at sige, at den og den Paragraf beretter alle Stude være gjældende; der er en stor Forskel, siger jeg, derpaa, i Henseende til Landets Forhold i det Hæde. Mange ville maaske ikke synes om, hvad jeg nu vil sige; men jeg tror, at det her udtales: der gives magtige Mænd i Europa, hvis Interests er særdeles nøle forbunden med den danske Kongelov, og jeg tror, at det sigger saa ganske i den menneskelig Natur, at disse Mænd vel vilde finde sig i, at enkelte bestemte Paragrafer forandres i vor hidtilværende Grundlov, men at det set kunde hændes, at de vilde betragte en saadan Underretning af den hidtilværende Grundlov, — om jeg maa bruge et tydt Udtryk, in Gausch und Wog —, som non avens (for at benytte mig af et diplomatiskt Udtryk). Efter disse Bemærkninger, hvorefter jeg har ment, at man gjorde vel i, bestemt at udvise hvad der af det hidtil Beskaende ikke længere skal behaare, skal jeg tillade mig at omtale, hvad der egentlig har givet mig Anledning til at stille dette Forslag; det er, som jeg allerede under den foreliggende Behandling tillod mig at bemærke og stærkt at urgere paa, at jeg ikke kan andet end antage, at Kongens Stilling i Hæde det foreliggende Grundlovsudkast er uholdbar. Jeg kan ikke tro, at det er godt, at han bliver stillet isoleret udenfor den hele øvrige Stat som jeg næsten sige; at han saaledes gjøres til en blot Repræsentant i Hædet for en Regent. Man har anfæret, at Saaant Stude være Tilfælde i andre Stater, i. Ex. i England; men jeg tror, man derved overfører de mangfoldige meget stærke, Hændt ikke jult for Dagen liggende Baand, som gjør, at Kongen i England har en overordentlig Indflydelse i alle offentlige Forhold, som i Hæde Grundlovsudkastet Kongen i Danmark ikke vil faae. Der er desuden den betydelige Forskel mellem mit Forslag og Grundlovsudkastet, at efter Grundlovsudkastet fauer Kongen ingen anden Rettighed end den, som udtrykkelig er ham tillagt ved Grundloven; i Hæde mit Forslag beholder han al den Ret, han hidtil har haft, undtagen forsaavidt han udtrykkelig frastriker sig den. Jeg mener, at det ligger en meget betydelig Forskel, og dermed falde for første Delen de Indvendinger, jeg har hørt, saavel her i Salen, som udenfor samme, med hvad jeg har tilladt mig at foreslaare, at det dog i Realiteten bliver det Samme som Grundlovsudkastet. Naar det maatte behøve mine Herrer at se den til den Mængde Beskæmmelser, som man har fundet det nødvendigt endog i den sidste Linie at fremkomme med, for at gjøre Grundlovsudkastet fuldstændigt, vilde de, haaber jeg, kunne til den Overbeviisning, at der er mange Tilfælde, som ikke kunne forbydes og med Hensyn til hvilke man, naar de indtræffe, vil spørge, hvem har Magten? Det er derfor i mine Tanker langt bedre, at Kongen beholder den Værdighed, han hidtil har haft, forsaavidt han ikke udtrykkelig frastriker sig den, end at man lader, som om der ingen Rangs er i Landet, som om ingen Forsætning hidtil har behaaret, og nu vil bestemme, at der skal være en Konge med den og den Rettighed, og hvad der ikke saaledes er ham udtrykkelig tillagt, det sættes ham. Et andet Hensyn, som jeg ogsaa herhen har tilladt mig at hentyde paa, det er, at Kongens Stilling til hans Ministre bliver langt større og langt bedre end efter Grundlovsudkastet. Han bliver nemlig efter mit Forslag en virkelig Regent, og hans Ministre blive, hvad de efter min Anskuelse bør være, hans Tjenere; efter Grundlovsudkastet kan jeg ikke finde Hædet, end at det bliver Ministrene, som ere